

ทำอย่างไรเมื่อลูกปวดข้อ (Common joint pain in children)

คุณแม่หลายท่านเคยสงสัยไหมคะว่า เราจะรู้ได้อย่างไรว่าลูกน้อยของเรามีอาการปวดข้อ? แล้วถ้ามีอาการเราจะต้องทำอย่างไร? ก่อนอื่นมาทำความเข้าใจกันก่อนค่ะว่าข้ออักเสบคืออะไร

ข้ออักเสบคือการอักเสบบริเวณเนื้อเยื่อของข้อ ทำให้ผู้ป่วยมีอาการเจ็บข้อ และเคลื่อนไหวข้อได้ลำบาก ซึ่งสาเหตุของข้ออักเสบนั้นมีหลายอย่าง ได้แก่ การบาดเจ็บของข้อ การติดเชื้อ เลือดออกในข้อ เนื้ออก มะเร็ง กระดูก มะเร็งเม็ดเลือดขาว ภูมิคุ้มกันทำร้ายตัวเองหรือบางคนเรียกว่าโรคแพ้ภูมิตัวเอง โรคขาดสารอาหารบางชนิด และโรคทางพันธุกรรม

โดยเด็กที่มีข้ออักเสบจะมาด้วยอาการเจ็บบริเวณข้อ ขยับข้อไม่ได้ หากมีอาการอักเสบของข้อสะโพก ข้อเข่า หรือข้อเท้า บางรายอาจมีอาการเดินกะเผลก ไม่สามารถเดินหรือยืนได้ เด็กมักมีข้อบวม และอาจคลำได้ ความรู้สึกร้อนบริเวณข้อ เด็กที่เล็กมากๆ ยังไม่สามารถบอกอาการได้ จะมาด้วยอาการร้องไห้หากเราไปขยับหรือจับถูกข้อนั้นๆ หากเด็กมีอาการข้ออักเสบบริเวณข้อมือ เด็กจะเจ็บเวลาเขียนหนังสือ หรือเวลาที่คุณแม่จูงมือลูก เป็นต้น

เราจะทราบได้อย่างไรว่าเมื่อไรต้องพาลูกมาพบแพทย์? ลองสังเกตดูตามนี้ค่ะ

ข้ออักเสบไม่รุนแรง

เด็กมักมีอาการปวดข้อนานๆครั้ง ไม่มีไข้ หรืออาการผิดปกติอื่นๆ ไม่มีน้ำหนักลด ไม่มีอาการเบื่ออาหาร เด็กจะปกติ รับประทานอาหาร วิ่งเล่นได้ดีในช่วงกลางวัน ไม่มีผลกระทบต่อการเรียนรู้เติบโตและพัฒนาการของเด็กแต่อย่างใด

ข้ออักเสบรุนแรง

อาการที่ควรพาเด็กมาพบแพทย์ได้แก่ อาการปวดข้อรุนแรงจนเด็กไม่สามารถขยับข้อได้ หรือไม่ยอมเดิน ผู้ปกครองสังเกตว่าบริเวณข้อมีอาการบวม แดง ร้อนมาก เด็กอาจมีอาการอื่นร่วมด้วย ได้แก่ ไข้สูง เหงื่อออกมากตอนกลางคืน มีผื่นแดงขึ้นตามตัว เด็กกินไม่ค่อยได้ เบื่ออาหาร น้ำหนักลด ผอมลง เด็กดูไม่สุขสบาย

การรักษา

การรักษาเบื้องต้น โดยเฉพาะผู้ที่มีข้ออักเสบจากการบาดเจ็บ ได้แก่ การใช้ยาแก้ปวด และประคบ และการดัดข้อที่อักเสบเป็นระยะเวลา 1-2 สัปดาห์ จะช่วยบรรเทาอาการของโรค

สำหรับผู้ที่ยังปวดข้อมาก อาจต้องใช้ ยาแก้ปวดพาราเซตามอล (Paracetamol) หรือยาแก้ปวดที่มีฤทธิ์ต้านการอักเสบ เช่น ยาไอบูโพรเฟน (Ibuprofen) หรือนาพรอกเซน (Naproxen) เพื่อช่วยลดอาการอักเสบ และบรรเทาอาการปวดได้มากกว่า หากผู้ป่วยมีการอักเสบรุนแรงจากภูมิคุ้มกันทำร้ายตัวเองหรือ โรคแพ้ภูมิตัวเอง ผู้ป่วยควรได้รับยากดภูมิคุ้มกันร่วมด้วย

สำหรับผู้ที่มีการอักเสบจากการติดเชื้อ มักต้องได้รับการรักษาด้วยยาปฏิชีวนะ หรือยาแก้อักเสบที่เป็นยาฆ่าเชื้อและต้องควบน้ำในข้อเพื่อไปตรวจเพาะเชื้อ

ในผู้ที่มีอาการอักเสบของข้อเป็นเวลานาน จนทำให้ข้อติด การทำกายภาพบำบัดจะช่วยให้อาการดังกล่าวดีขึ้น